

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

navrhovatele: **M. K.**, bytem O.

proti

odpůrcům:

1. **Městský úřad Cheb**, sídlem nám. Krále Jiřího z Poděbrad 1/14, Cheb
2. **STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ**, jednající zmocněnkyní Š. S., bytem J.
3. **NEZÁVISLÍ**, jednající zmocněnkyní L. S., bytem V.

o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva obce O., konaných dne 5. a 6. 10. 2018

takto:

- I. Návrh se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I.

Návrh

1. Navrhovatel se návrhem domáhá vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce O. konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018.
2. Návrh odůvodnil tím, že nesouhlasí s neplatností jeho mandátu v komunálních volbách v obci O. V uvedených volbách navrhovatel kandidoval samostatně jako nezávislý kandidát, přičemž napsal samostatnou kandidátní listinu, kterou odnesl na registrační úřad při Městském úřadu v Chebu, kde byla kandidátní listina řádně a bez připomínek zaregistrována. Navrhovatel podotýká, že v obci O. byly ještě dvě kandidátní listiny, kde na jedné kandidátní listině bylo 7 kandidátů, a na druhé kandidátní listině byli jen tři kandidáti. Po provedeném hlasování navrhovatel zjistil, že obdržel 60 hlasů, což činí poměr hlasů k základu 77,20 %. Starostové a nezávislí dostali celkem 332 hlasů, což činí poměr hlasů k základu 61,02 % a třetí kandidátka dostala 152 hlasů, což činí poměr hlasů k základu 65,19 %. Navrhovatel dále uvedl seznam zvolených kandidátů a počet hlasů, který získali. Navrhovatel konstatoval, že žádný zákon neurčuje, zda může nebo nemůže kandidovat samostatně, podle navrhovatele se všude píše, že může být kandidátní listina nezávislý kandidát, kde může kandidovat samostatně. Navrhovatel nenašel žádný zákon ani nařízení či vyhlášku, kde je tento postup upraven. Navrhovatel se domnívá, že když obdržel druhý nejvyšší počet hlasů, tak měl postoupit do obecního zastupitelstva, a zároveň navrhuje, aby byl ze zastupitelstva v jeho prospěch vyloučen J. M., který získal

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

pouze 42 hlasů.

II.

Vyjádření odpůrců

3. První odpůrce k věci samé uvedl, že k systému zjišťování a zpracování výsledků voleb se nemůže vyjádřit, protože tato problematika je v kompetenci Českého statistického úřadu. Druhý a třetí odpůrce se nevyjádřili.

III.

Posouzení věci soudem

4. Vzhledem k tomu, že soud neshledal důvod pro nařízení jednání, když o věci samé bylo možné rozhodnout na podkladě shromážděných listin, rozhodl v souladu s ustanovením § 90 odst. 3 věta druhá zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.
5. V posuzované věci se jedná o problematiku voleb do zastupitelstev obcí, která je upravena volebním zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro posuzované období.
6. Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Podle odst. 2, věty první, tohoto ustanovení dále platí, že v řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. Zvláštním zákonem ve smyslu § 90 odst. 1 s. ř. s., který stanoví podmínky, za nichž se vyjmenovaní navrhovatelé mohou domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb (nebo neplatnosti hlasování, anebo neplatnosti volby kandidáta), se rozumí volební zákon.
7. Podle § 60 odst. 1 volebního zákona podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva (dále jen "navrhovatel"). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Podle odst. 3 tohoto ustanovení platí, že návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.
8. Z výše citovaných ustanovení § 90 odst. 1 s. ř. s. a § 60 odst. 3 volebního zákona vyplývá, že základním předpokladem úspěšnosti návrhu na vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb je zjištění, že vůbec došlo k porušení ustanovení volebního zákona. Volební zákon pak dále vyžaduje, aby se tak stalo kvalifikovaným a natolik intenzívním způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Rámec přezkumné činnosti soudu přitom vymezují tvrzení

navrhovatele, že byl porušen zákon a jakým konkrétním způsobem.

9. Krajský soud dále pokládá za nutné na úvod připomenout základní ústavní východiska voleb a volebního soudnictví nastíněná již v nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>. Ústavní soud v citovaném nálezu na str. 14 odůvodnění mj. vyslovil, že *„lid je zdrojem státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvrátitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. [...]“*
10. Navrhovatel spatřuje porušení volebního zákona v tom, že ač ve volbách získal 60 hlasů, nebyl do zastupitelstva zvolen za situace, kdy J. M., který získal pouze 42 hlasů, ve volbách uspěl a stal se zastupitelem obce. Při zjišťování výsledku voleb (tj. přepočtu odevzdaných hlasů na mandáty) je klíčovým ustanovením volebního zákona § 45, z něhož vyplývá mechanismus, podle něhož se při daném úkonu postupuje.
11. Podle § 45 odst. 1 platí, že *„Český statistický úřad ze zápisů o průběhu a výsledku hlasování předaných podle § 43 okrskovými volebními komisemi zjistí, kolik hlasů bylo odevzdáno pro každého kandidáta na kandidátní listině a kolik pro každou kandidátní listinu. Poté dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině.“*
12. Podle § 45 odst. 2 dále platí, že *„podíly vypočítané způsobem uvedeným v odstavci 1 seřadí Český statistický úřad podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílu je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, a je-li i tento stejný, rozhodne los.“*
13. V obci O. byly podány tři kandidátní listiny třech volebních stran (Starostů a nezávislých, M. K., Nezávislých). Kandidátní listina Starostů a nezávislých obdržela 332 platných hlasů, kandidátní listina M. K. 60 platných hlasů a kandidátní listina Nezávislých 152 platných hlasů (viz internetový portál Českého statistického úřadu volby.cz). Celkový počet platných hlasů jednotlivých kandidátních listin byl ve smyslu § 45 odst. 1 volebního zákona dělen čísly 1 až 5, tj. vznikly následné číselné řady – Starostové a nezávislí: 332; 166; 110,66; 83; 66,4; - M. K.: 60; 30; 20; 15; 12; - Nezávislí – 152; 76; 50,66; 38; 30,4. Následně došlo v souladu s § 45 odst. 2 volebního zákona k seřazení shora vypočtených podílů podle jejich velikosti až do počtu 7, tj. počtu mandátů, které byly do zastupitelstva obce O. přiděleny. 332 (mandát pro Starosty a nezávislé), 166 (mandát pro Starosty a nezávislé), 152 (mandát pro Nezávislé), 110,66 (mandát pro Starosty a nezávislé), 83 (mandát pro Starosty a nezávislé), 76 (mandát pro Nezávislé), 66,4 (mandát pro Starosty a nezávislé). Ze shora popsaného výpočtu je tedy dobře patrné, že navrhovatel nezískal dostatečný počet hlasů pro vstup do zastupitelstva, když jeho maximální dosažený podíl činil 60, zatímco minimální podíl nutný pro získání mandátu byl 66,4. Pokud se jedná o navrhovatelovu polemiku stran získání hlasů konkrétních zvolených zastupitelů (kupříkladu J. M. – 42 hlasů), pak se jedná o nepochopení mechanismu zjišťování výsledku voleb. Navrhovatel totiž směšuje postup při rozdělování mandátů pro jednotlivé volební strany (viz výše) a určení, kteří konkrétní kandidáti získají v rámci určité volební strany mandáty, na které má volební strana nárok v souladu s výše provedeným výpočtem. 42

získaných hlasů J. M. je tak relevantní pouze pro určení jeho pořadí uvnitř jeho volební strany, tento se nepoměřuje s podílem 60 volební strany M. K.. Ve vztahu ke zjištění podílů a jejich přepočtu na mandáty má zisk určitého počtu hlasů konkrétním kandidátem volební strany význam pouze v tom směru, že součtem hlasů pro jednotlivé kandidáty na stejné kandidátní listině se zjistí celkový počet hlasů pro volební strany – ten je pak relevantní při přepočtu hlasů na mandáty (viz první výpočet). Soud závěrem doplňuje, že žádné zákonné ustanovení nebrání navrhovateli kandidovat jako nezávislý kandidát, naopak s tímto postupem volební zákon výslovně počítá (viz § 20 volebního zákona – „*volební stranou podle tohoto zákona mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů*“).

14. Lze shrnout, že způsob rozdělení mandátu v obci O. proběhl zcela zákonným způsobem.

IV.

Rozhodnutí soudu

15. S ohledem na to, že nebylo prokázáno, že byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb., tedy návrh nebyl shledán důvodným, rozhodl soud o zamítnutí návrhu.

V.

Náklady řízení

16. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Plzeň 31. října 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu